

gelse for akademisk Ret; men det, troer jeg, vilde være en noget ensidig Betingelse at opfylde. Jeg kjender dem, der have villet tage Filosofikum, ja endog villet underkaste sig en forudgaaende Prøve i Latin, for at vinde akademisk Borgerkab, men som dog ikke have faaet Tilbedelse dertil, og dette vilde dog være en langt grundigere Forberedelse end den, her er omtalt. Men forøvrigt skal jeg slet ikke have Noget derimod. 2) Der er dernæst den uvidede Udvælgelse af de akademiske Borgerrettigheder, i hvilken Retning det i § 3 andet Afsnit hedder, at det ved Lov skal bestemmes, hvorledes eller i hvad Omfang Studenterne ved Københavns Universitet gennem frivalgte Navn skulle deeltage i Uddelingen af Universitetets Understøttelser osv. Disse to særlige, indre danske Bestemmelser kunde jeg ogsaa meget godt tiltræde. — Der er derimod et andet Forslag, som jeg anstode ifjor — og i Anledning af hvilket den høitærede Forslagsstiller, endog i meget stærke Ord, udtrykte sin Forbavselse over, at jeg kom dermed, da han havde det liggende i sin Komme, og som han lovede senere ogsaa skulde komme frem tilligemed den nye Paragraf, der nu er kommen ind i Loven som § 3 — men som jeg endnu savner i Lovforslaget. Det er Forslaget om den tredobbelte Studentexamen, nemlig een, som jeg kaldte sydlandsk-klassisk, en anden, som jeg tillod mig at kalde nordisk-klassisk, og en tredie, den real- eller naturvidenskabelige Studentprøve; men jeg seer, som sagt, ikke Noget til, at der er kommet Noget herom ind i Lovforslaget.

Naar man altsaa i Lovforslaget var bleven staaende ved den sælles akademiske Borgerret, Udvalsen af Understøttelserne overalt i Norden og sælles Læreret, saa troer jeg, at den ærede Underviisningsminister vilde have fundet sig foranlediget til at gaae ind derpaa, og saa kunde det endda have været Gjenstand for Forhandling, om de tvende sidst omtalte særlige danske Bestemmelser, om Udvidelsen af Udgangen til akademisk Borgerret og om Udvælgelsen af de akademiske Borgerrettigheder skulde medoptages eller ikke. — Feilen ligger i det Hele deri, at der i Lovforslaget er sammenblandet forskjellige ueensartede Bestanddele, og den Hovedindvending imod Forslaget, jeg

forøvrigt har at gjøre, er, som allerede sagt, den, at vi skulde vogte os vel for at vække unødigt Uvilke mod vor nordiske Genhedsstræben ved at gjøre de nævnte Stormagter til vore Modstandere. — Smidlertid har det dog glædet mig, at dette Forslag er blevet indbragt; thi det er for det Første et, forresten overflødig, Vidnesbyrd om den ærede Indbringers Udholdenhed i at virke for den Tanke, som ligger til Grund derfor, og dernæst seer jeg deri et Beviis for, at den Tanke, som har fundet sit — jeg vil vove at sige — mangelfulde Udtryk i dette Lovforslag, ikke lader sig tilbagevise og endnu mindre ihjelslaae ved en Dagsorden, en Tanke, der vel kan lade sig lulle i Slummer et Aars Tid, men som stedse vil vaagne paany, indtil den endelig finder sin Virkeliggjørelse. — Der er en Ting, som det maaste endnu maa være mig tilladt kortelig at omtale, og det er, at Rigsdagen — saaledes forekommer det ialtsald mig — viser en vis Tilbøjelighed til at støde Behandlingen af aandelige Spørgsmaal fra sig. Denne Bestræbelse hos Rigsdagen, saaledes deels frivillig at styde det aandelige Spørgsmaal fra sig, deels at lade sig dem saa smaat lirke fra, skyldes vistnok for en stor Deel det høitærede og indflydelsesrige Medlem, der nys havde Ordet, nemlig den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning), som i mange Retninger — jeg troer, at jeg bør udtale det ligeoverfor ham — ikke noksom anerkjender de aandelige Magters Betydning. I denne Retning ere hans Modstandere klogere, ialtsald snildere Politikere end han; de sige som saa: lad ham kun gjøre sine Regnsaber op, lad ham kun spare, naar han blot, om endog saa kun tarvelig og i forholdsvis ringe Udstrækning, yder os den Understøttelse i materiel Henseende, som vi behøve for at uddanne og oplære den opvoxende Slægt i de af os ledede Skoler, saa skulde vi magelig beseire ham i Fremtiden. Det er netop det Færlige ved ham, at han her har bevæget os til at lade os rive den kommende Slægts Opdragelse og Uddannelse ud af Haanden, og det har ført til den udmhygende, den nedslaaende Kjendsgjerning, at omtrent samtibigt med, at det danske Folk hævdede sin Selvstændighed og beseirede Tysken ude paa